

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

17 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Gordilă Nicolae,

Judecători – Guzun Ion, Covalenco Elena, Catan Liliana și Diaconu Iurie,

judecând, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de către Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al gărzii nr. 92 de pușcași a diviziei Krivorojsk din 22 decembrie 1944, în privința lui

Șpița Gheorghii XXXXXXXX, născut în anul xxxxxxxx,
originar și domiciliat în XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX,
XXXXXXX.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al gărzii nr. 92 de pușcași a diviziei Krivorojsk din 22 decembrie 1944, **Șpița Gheorghii** a fost condamnat în baza art. 54-1 „b” Cod penal al RSSU la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 ani și confiscarea averii.

Șpița Gheorghii a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul, că fiind imobilizat în anul 1941 în armata roșie și aflându-se pe front, în septembrie 1941, și-a trădat patria și benevol a trecut de partea inamicului. Odată ajuns pe teritoriul ocupat de trupele germano-române și având atitudine ostilă față de regimul sovietic, l-a denunțat pe cet. Krasnov M. jandarmeriei române pentru că, ultimul a depistat un cablu telefonic. În jandarmeria română, Krasnov M. a fost bătut și ulterior condamnat de tribunalul român la 6 luni de închisoare. Prin acțiunile sale, inculpatul Șpița Gh. a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 54-1 „b” Cod penal al RSSU, *trădare de patrie*.

2. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare, în care, invocând prevederile art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței Tribunalului militar al gărzii nr. 92 de pușcași a diviziei Krivorojsk din 22 decembrie 1944, cu încetarea procesului penal în privința lui Șpița Gheorghii în baza art. 54-1 „b” Cod penal al RSSU și reabilitarea lui în temeiul art. 3 din Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, precum și din motivul încălcării esențiale a drepturilor lui Șpița Gheorghii prin condamnarea acestuia deoarece probe veridice care ar demonstra săvârșirea de către ultimul a infracțiunii prevăzute de art. 54-1 „b” Cod penal al RSSU, adică pentru *trădare de patrie*, în materialele dosarului nu au fost administrate.

Probe veridice ce ar demonstra săvârșirea de către Șpița Gh. a infracțiunii prevăzute de art. 54-1 „b” Cod penal al RSSU, în materialele dosarului nu au fost administrate. Judecata nu a stabilit că acțiunile inculpatului erau îndreptate împotriva potențialului militar, independenței statale sau inviolabilității teritoriale a URSS, așa cum prevede dispoziția art. 54-1 „b” Cod penal al RSSU.

Concomitent, instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie.

4. Judecând recursul nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat urmează a fi admis cu casarea hotărârii judecătorești atacate, încetarea procesului penal în partea condamnării în baza art. 54-1 „b” Cod penal al RSSU și reabilitarea condamnatului din următoarele considerente.

Hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute în art. 453 Cod de procedură penală, adică în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Reieșind din norma art. 6 alin. (1) pct. 44) Cod de procedură penală, viciul fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată este o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Conform art. 3 lit. a) din Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992, cu modificările ulterioare, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe teritoriul altui stat, pentru trădare de patrie.

Potrivit art. 5³ al Legii nominalizate recursurile în anulare se examinează de către Curtea Supremă de Justiție în modul stabilit de Codul de procedură penală pentru examinarea recursurilor în anulare.

Împrejurările expuse denotă clar că erorile de drept comise de instanța de fond în cadrul judecării cauzei penale respective, adică sfidarea vădită a drepturilor și libertăților fundamentale ale condamnatului, constituie un viciu fundamental, care a afectat hotărârea atacată, în concluzie este necesar conform art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, de casat sentința atacată cu încetarea procesului penal, fiindcă există circumstanțe care exclud tragerea lui Șpița Gheorghii la răspundere penală.

Prin urmare, procesul penal în privința lui Șpița Gheorghii urmează a fi încetat în partea condamnării lui în baza art. 54-1 „b” Cod penal al RSSU cu reabilitarea lui potrivit art. 3 lit. a) al Legii Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

5. Din aceste motive, în temeiul art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului militar al gărzii nr. 92 de pușcași a diviziei Krivorojsk din 22 decembrie 1944, în privința lui **Șpița Gheorghii XXXXXXXX** cu încetarea procesului penal în baza învinuirii pe art. 54-1 „b” Cod penal al RSSU și reabilitarea lui.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **17 octombrie 2017**.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Guzun Ion

Covalenco Elena

Catan Liliana

Diaconu Iurie